

ОЦІНКА РІВНЯ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ МАШИНОБУДІВНОГО ВИРОБНИЦТВА ЯК СИСТЕМИ

Покровська Н.М., аспірантка

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
n.pokrovski@gmail.com

Машинобудівне виробництво як система, здійснюючи свою економічну діяльність, виконує велику кількість видів робіт, які за ознакою спорідненості можна об'єднати в окремі взаємозв'язані та взаємозалежні функціональні модулі (підсистеми), діяльність яких цілеспрямована на перетворення вхідних ресурсів в кінцевий продукт. Основними функціональними модулями є: виробничо-технологічний, ресурсний, маркетингово-управлінський, фінансовий та інноваційно-інвестиційний [1].

Послідовність оцінювання інтенсифікації виробництва як системи включає такі основні етапи:

- вибір та розрахунок часткових показників оцінки інтенсифікації функціональних модулів;
- вибір методу та розрахунок комплексних показників оцінювання інтенсифікації функціональних модулів як функції відповідних часткових показників;
- розрахунок інтегрального показника оцінювання інтенсифікації виробництва як функції комплексних показників оцінювання інтенсифікації функціональних модулів;
- якісна оцінка рівня інтенсифікації виробництва (аналіз результатів, висновки, тенденції та шляхи подальшого розвитку тощо).

Обрані часткові показники оцінювання інтенсифікації функціональних модулів машинобудівного виробництва є такими:

- виробничо-технологічний функціональний модуль (ВТФМ) (темпи зростання продуктивності праці, темпи зростання рентабельності продукції, коефіцієнт випередження темпів зростання продуктивності праці над темпами зростання середньої заробітної плати, темпи зростання коефіцієнта придатності основних засобів, темпи зростання коефіцієнта фондовіддачі);
- ресурсний функціональний модуль (РФМ) (темпи зростання коефіцієнта матеріаловіддачі, темпи зростання частки матеріальних витрат у операційних витратах, темпи зростання коефіцієнта фондоозброєності праці, темпи зростання коефіцієнта зарплатомісткості продукції, темпи зростання середньорічної заробітної плати);
- фінансовий функціональний модуль (ФФМ) (темпи зростання коефіцієнта фінансової незалежності, темпи зростання коефіцієнта фінансової стабільності, темпи зростання коефіцієнта абсолютної ліквідності, темпи зростання коефіцієнта поточної ліквідності);
- маркетингово-управлінський функціональний модуль (МУФМ) (темпи зростання рентабельності продажів, темпи зростання прибутку на гривню адміністративних витрат, темпи зростання прибутку на гривню витрат на збут, темпи зростання коефіцієнта затовареності готовою продукцією);
- інноваційно-інвестиційний функціональний модуль (ІІФМ) (темпи зростання коефіцієнта оновлення основних засобів, темпи зростання коефіцієнта зносу основних засобів, темпи зростання частки капітальних інвестицій в машинобудування регіону).

Для розрахунку комплексних показників оцінювання інтенсифікації функціональних модулів, які є фактично синтетичними показниками, доцільно застосувати алгоритм класичного варіанта побудови таксономічного показника [2].

Інтегральний показник оцінювання інтенсифікації виробництва в i -му періоді будемо визначати як середнє геометричне відповідних комплексних показників [3]:

$$ИПС_I = \sqrt[5]{КП_{ВТФМ} \cdot КП_{РФМ} \cdot КП_{ФФМ} \cdot КП_{МУФМ} \cdot КП_{ИИФМ}} \quad (1)$$

Інтенсифікація виробництва як системи залежить від інтенсифікації її складових підсистем, що дає можливість сконцентрувати увагу на цілісності структури виробництва, комплексності проблем і необхідності їх вивчення в єдності; зорієнтувати управління виробництвом на кінцеві результати діяльності в умовах швидко мінливого зовнішнього середовища; розробити ефективну стратегію діяльності виробництва.

Література.

1. Яровенко Т.С. Управління процесом інтенсифікації розвитку промислового підприємства у сучасних умовах [Електронний ресурс] / Т. С. Яровенко, М. В. Тулякова, Ю. А. Козюпа // Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка». – 2013. – Вип. 7(2). – №4. – Т.21. – С.105-110. – Режим доступу: <http://vestnikdnu.com.ua/archive/201372/yarovenko.html>.
2. Плюта В. Сравнительный анализ в экономических исследованиях: Методы таксономии и факторного анализа / Плюта В. ; пер. с польск. . – М. : Статистика, 1980. – 151 с.
3. Квятковська Л.А. Комплексний підхід до оцінки ефективності управління підприємством / Квятковська Л.А., Воробйова Л.Д. // Вісник ХПІ. – 2013. – №50 (1023). – с.67-75.